

SPIS TREŚCI

I. Psychologiczne i społeczne uwarunkowania zdrowia	15
1. Zaburzenia psychiczne w aspekcie psychologicznym	16
Cele rozdziału	16
Holistyczna koncepcja człowieka	16
Integracyjna i regulacyjna rola osobowości	18
Sytuacje trudne	19
Stres i frustracja	20
Mechanizmy radzenia sobie w sytuacjach trudnych	21
Choroba jako sytuacja trudna	23
2. Wpływ rodziny na zdrowie psychiczne jej członków	26
Cele rozdziału	26
Struktura rodziny	26
Zadania rodziny	27
Cykle życia rodzinnego	29
Patologia rodziny	31
3. Wpływ środowiska społecznego na zdrowie psychiczne	34
Cele rozdziału	34
Stan równowagi między jednostką a światem	34
Relacje interpersonalne	36
Nieprawidłowe funkcjonowanie społeczne	36
4. Wpływ czynników biologicznych na zdrowie psychiczne	41
Cele rozdziału	41
Somatogenne zaburzenia psychiczne	41
Genetyczne uwarunkowania chorób psychicznych	43
5. Potęgowanie zdrowia psychicznego	46
Cele rozdziału	46
Definicje zdrowia psychicznego	46
Czynniki sprzyjające zdrowiu	47
Promocja zdrowia	48

Psychoprofilaktyka	51
Cele zdrowotne w programie WHO	55
6. Zagadnienia etyczne i prawne w opiece psychiatrycznej (wybór)	57
Cele rozdziału	57
Prawa psychiczne chorych i ich ochrona	57
II. Pielęgnowanie w zaburzeniach psychicznych	67
7. Psychopatologia ogólna	68
Cele rozdziału	68
Podłoże zaburzeń psychicznych	68
Zaburzenia spostrzegania	70
Zaburzenia myślenia	72
Zaburzenia pamięci i uwagi	75
Zaburzenia procesów emocjonalnych	76
Zaburzenia aktywności	77
Zaburzenia czynności popędowych	78
8. Proces pielęgnowania w psychiatrii	81
Cele rozdziału	81
Specyfika pracy pielęgniarki psychiatrycznej	81
Specyfika relacji pielęgniarka — pacjent	84
Pielęgniarskie rozpoznanie stanu pacjenta	87
Cele i zadania pielęgnowania	92
Planowanie i realizacja opieki pielęgniarskiej	92
Ocena zaplanowanej opieki oraz jej wyników	94
Dokumentacja procesu pielęgnowania	96
Standardy w praktyce pielęgniarskiej	101
9. Lęk w zaburzeniach psychicznych	106
Cele rozdziału	106
Przyczyny i objawy lęku	106
Psychoterapia zaburzeń lękowych	109
Opieka pielęgniarska w zaburzeniach lękowych	111
10. Pielęgnowanie chorych w psychozach parafrenicznych, w paranoi i reakcjach paranoicznych	115
Cele rozdziału	115
Psychozy parafreniczne	115
Paranoja i reakcje paranoiczne	116
Ocena stanu chorego	117
Opieka pielęgniarska nad chorym	119
11. Pielęgnowanie pacjentów w chorobach afektywnych	123
Cele rozdziału	123
Obraz kliniczny chorób afektywnych	123

Tendencje samobójcze	128
Ocena stanu chorego w depresji	131
Psychoterapia w depresji	133
Pielęgnowanie chorego z depresją	135
Ocena stanu chorego w manii	139
Agresja	140
Pielęgnowanie chorego w manii	141
Opieka nad rodziną chorego	143
12. Pielęgnowanie pacjentów w psychozach schizofrenicznych	148
Cele rozdziału	148
Obraz kliniczny choroby	148
Ocena stanu chorego	152
Pielęgnowanie chorego na schizofrenię	153
Rehabilitacja chorych na schizofrenię	155
Psychoedukacja rodziny chorego	156
13. Pielęgnowanie chorych w zaburzeniach psychoorganicznych	160
Cele rozdziału	160
Obraz kliniczny zaburzeń	160
Opieka pielęgniarska nad chorym	165
Kontakt pielęgniarki z rodziną chorego	168
14. Pielęgnowanie w nerwicach	171
Cele rozdziału	171
Patogeneza nerwic	171
Rodzina jako czynnik patogeny	173
Ocena stanu chorego oraz pielęgnowanie	175
Udział pielęgniarki w terapii nerwic	183
15. Pielęgnowanie chorych z zaburzeniami reaktywnymi	186
Cele rozdziału	186
Rodzaje zaburzeń	186
Pielęgnowanie chorych	188
16. Zaburzenia osobowości	190
Cele rozdziału	190
Struktura osobowości	190
Rodzaje zaburzeń osobowości	191
Relacje pielęgniarka — pacjent	195
17. Uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	197
Cele rozdziału	197
Mechanizmy uzależnienia	197
Alkoholizm	199
Powikłania choroby alkoholowej	202

Leczenie alkoholizmu	204
Ruch samopomocy osób uzależnionych	205
Problemy rodziny osoby uzależnionej od alkoholu	206
Profilaktyka uzależnienia od alkoholu	208
Uzależnienie od pozostałych środków psychoaktywnych	209
Leczenie osób uzależnionych	211
Rola pielęgniarki w leczeniu uzależnień	212
Profilaktyka narkomanii	214
18. Zaburzenia psychiczne u dzieci	218
Cele rozdziału	218
Zbieranie danych o dziecku	218
Zaburzenia rozwoju i nerwice	219
Psychozy dziecięce	223
Padaczka	225
Pielęgnowanie dziecka hospitalizowanego	227
Terapia i psychoedukacja rodziny	228
19. Pielęgnowanie w upośledzeniu umysłowym	232
Cele rozdziału	232
Klasyfikacja zaburzeń	232
Rehabilitacja i pielęgnacja upośledzonych umysłowo	234
Profilaktyka zaburzeń	236
III. Wybrane zagadnienia leczenia i rehabilitacji psychicznie chorych	239
20. Leczenie biologiczne psychicznie chorych	240
Cele rozdziału	240
Farmakoterapia	240
Udział pielęgniarki w farmakoterapii	249
Leczenie elektrowstrząsami	253
Leczenie insuliną	255
Warunki skutecznego leczenia	258
21. Udział pielęgniarki w psychoterapii	260
Cele rozdziału	260
Kierunki i techniki psychoterapii	260
Relacja psychoterapeutyczna pielęgniarka — pacjent	263
Fazy kontaktu psychoterapeutycznego pielęgniarki z pacjentem	267
Terapeutyczne formy kontaktu z pacjentem	268
Nieterapeutyczne formy kontaktu z pacjentem	271
Udział pielęgniarki w psychoterapii indywidualnej	272
Psychoterapia grupowa	276
Terapia zajęciowa	281
Społeczność lecznicza	285
Psychoterapia rodziny	288

22. Udział pielęgniarki w rehabilitacji psychicznie chorych	293
Cele rozdziału	293
Specyfika rehabilitacji psychicznie chorych	293
Wpływ środowiska szpitalnego na rehabilitację	294
Zasady obowiązujące w rehabilitacji	296
23. Formy organizacyjne opieki psychiatrycznej	301
Cele rozdziału	301
Opieka stacjonarna	301
Poradnia zdrowia psychicznego	302
Psychiatria środowiskowa	306
Zespół leczenia środowiskowego	309
Mieszkanie chronione	312
Praca chroniona	314
Reforma lecznictwa psychiatrycznego	315
 IV. Pielęgowanie w chorobach neurologicznych	 319
24. Specyfika procesu pielęgowania w schorzeniach neurologicznych	320
Cele rozdziału	320
Gromadzenie danych i planowanie opieki	320
25. Pielęgowanie w stanach zagrożenia życia	324
Cele rozdziału	324
Zaburzenia przytomności	324
Zaburzenia świadomości	327
Specyficzne problemy pielęgnacyjne	329
26. Pielęgowanie w chorobach naczyniowych mózgu	333
Cele rozdziału	333
Udar mózgu	333
Pielęgowanie chorego	334
Krwotok podpajęczynówkowy	338
Pielęgowanie chorego	339
27. Pielęgowanie w zespołach wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego	341
Cele rozdziału	341
Wzmożone ciśnienie śródczaszkowe	341
Pielęgowanie i obserwacja chorego	343
28. Pielęgowanie w zakażeniach układu nerwowego	345
Cele rozdziału	345
Zakażenia układu nerwowego	345
Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	346
Zapalenie mózgu	346

Półpasiec	347
Objawy zespołu nabytego upośledzenia odporności (AIDS)	347
Kiła układu nerwowego	348
Pielęgnowanie w zakażeniach układu nerwowego	349
29. Pielęgnowanie w chorobach demielinizacyjnych	353
Cele rozdziału	353
Stwardnienie rozsiane	353
Pielęgnowanie chorego	355
30. Pielęgnowanie w zespołach pozapiramidowych	357
Cele rozdziału	357
Choroba Parkinsona	357
Pielęgnowanie chorego	358
31. Pielęgnowanie w miastonii	361
Cele rozdziału	361
Miastenia	361
Pielęgnowanie chorego	362
32. Pielęgnowanie w uszkodzeniach rdzenia kręgowego	365
Cele rozdziału	365
Urazy rdzenia kręgowego	365
Pielęgnowanie chorego	366
33. Pielęgnowanie w uszkodzeniach obwodowego układu nerwowego	373
Cele rozdziału	373
Objawy kliniczne	373
Porażenie nerwu twarzowego	374
Uszkodzenie nerwu promieniowego	375
Uszkodzenie nerwu łokciowego	375
Uszkodzenie nerwu kulszowego	376
Polineuropatia	376
Pielęgnowanie chorego z rwą kulszową	377
Pielęgnowanie chorego z nerwobólem nerwu trójdzielnego	378
34. Pielęgnowanie chorego na padaczkę	381
Cele rozdziału	381
Różnicowanie napadów padaczki	381
Pomoc choremu w czasie napadu padaczki	383
Stan padaczkowy	384
Zaburzenia psychiczne u chorych na padaczkę	385
35. Pielęgnowanie w dyskopatii i spondylozie	388
Cele rozdziału	388
Bóle kręgosłupowo-korzeniowe	388

Pielęgowanie chorego	390
Rehabilitacja i profilaktyka	392
36. Badania diagnostyczne	395
Cele rozdziału	395
Badanie objawów oponowych	395
Badanie nerwów czaszkowych	396
Badanie odruchów kończyn	397
Badanie czucia	398
Zaburzenia chodu	399
Badanie chorego nieprzytomnego	399
Badania pomocnicze w neurologii	400